

Hem>Rättsliga åtgärder>Var och hur?>Vad kostar det?

Vad kostar det?

Här hittar du information om juridiska kostnader i Tyskland.

Familjerätt – skilsmässa

Familjerätt – vård av barn

Familjerätt – underhåll

Handelsrätt – avtalsrätt

Handelsrätt – ansvarsskyldighet

Regler om advokatarvoden och liknande

Jurister

I Tyskland skiljer man inte mellan jurister, juridiska ombud eller advokater.

Advokatarvodena i Tyskland debiteras enligt lagen om advokatarvoden (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*) eller genom avtal om arvoden. I princip är avtal om advokatarvoden alltid ett möjligt alternativ till de lagstadgade arvodena. Bestämmelserna i § 49b i federala advokatlagen (*Bundesrechtsanwaltsordnung*) och §§ 3a–4b i lagen om advokatarvoden måste dock följas. Det gäller särskilt om advokaten företräder en klient i domstol, då arvodet inte får vara lägre än vad som fastställs enligt lag. Man kan alltid komma överens om högre arvoden än de lagstadgade arvodena.

I den **ersättningstabell** som bifogas lagen om advokatarvoden (bilaga 1) fastställs antingen **fasta arvoden** eller **avgiftsskalor** som gäller för olika klientuppsdrag. Arvodena avgörs vanligen av värdet på yrkandet. När det gäller de arvoden som baseras på värdet på yrkandet anges högsta och lägsta avgift. De exakta avgifterna baserat på **värdet av yrkandet** fastställs i arvodestabellen (bilaga 2 till lagen). Det tillämpliga arvodet enligt den föreskrivna skalan måste alltid fastställas i överensstämmelse med "rätt och rimlighet" (*ex aequo et bono*), med hänsyn till alla omständigheter, särskilt omfattningen och svårighetsgraden i arbetet, målets betydelse samt klientens inkomst och ekonomiska situation. Om en advokat har en särskild ansvarsrisk kan även detta beaktas när arvodet räknas ut. Avgiftsskalor med föreskrivna lägsta och högsta belopp gäller inom ett antal speciella områden, särskilt brottmål och vissa socialrättsliga frågor.

Delgivningsman/exekutionstjänsteman

Delgivningsmän/exekutionstjänstemän (*Gerichtsvollzieher*) debiterar endast de kostnader som anges i **kostnadsföreskrifterna för delgivningsmän /exekutionstjänstemän** (*Gerichtsvollzieherkostengesetz – GvKostG*). En **fast avgift** föreskrivs för varje uppgift som delgivningsmän/exekutionstjänstemän utför.

Fasta kostnader

Fasta kostnader i tvistemål

Fasta kostnader för parter i tvistemål

Vanligen ska en **rättegångsavgift** som grundas på **värdet på yrkandet** betalas till domstolen. I **tvistemål** regleras dessa frågor av **bestämmelserna om rättegångskostnader** (*Gerichtskostengesetz – GKG*) och **bestämmelserna om rättegångskostnader i familjemål** (*Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen – FamGKG*). Avgifterna anges i kostnadstabellen (bilaga 1 till de relevanta föreskrifterna). De verkliga utgifterna baserat på yrkandets värde anges i avgiftstabellen (bilaga 2 till de relevanta föreskrifterna). I allmänna tvistemål och familjemål, särskilt mål om underhållsskyldighet är tariffen **3,0**, och i äktenskapsmål **2,0**. I ärenden som rör barn, däribland ärenden om vårdnad och umgängesrätt är tariffen **0,5**. Rättegångsavgiften fastställs enligt följande: I **äktenskapsmål** fastställs rättegångsavgiften skönsmässigt och alla omständigheter i det enskilda fallet beaktas, särskilt omfattningen och betydelsen av målet och makarnas inkomst och ekonomiska situation. När det gäller inkomstförhållandena beräknas underlaget till tre gånger makarnas samlade nettoinkomst. Normalt fastställs rättegångsavgiften till omkring tre gånger nettoinkomsten.

I **familjemål** fastställs värdet i regel på grundval av fordrans värde; i mål om underhållsskyldighet baseras värdet på yrkandena om framtida betalningar av underhåll (som högst underhållsbeloppet för ett år). Eventuella underhållsskulder som har ackumulerats fram till dess att ansökan ges in inkluderas i beräkningsunderlaget.

I mål **som rör barn**, inklusive mål om vårdnad och umgängesrätt, uppgår rättegångsavgiften till 3 000 euro.

När det gäller **representation i domstol av en advokat** debiteras **värdebaserade** avgifter om advokaten och klienten inte har kommit överens om något arvode. Värdet motsvarar vanligen den taxa som används för att räkna ut rättegångsavgifterna. I lagen om advokatarvoden anges i detalj, beroende på typ av förfarande, vilka arvoden som gäller och till vilka taxor. De exakta avgifterna baserat på värdet på yrkandet anges i avgiftstabellen i bilaga 2 till RVG. I tvistemål i första instans betalas vanligen ett **rättegångsarvode** till advokaten till en taxa på **1,3** och en **domstolsförhandlingsavgift** till en taxa på **1,2**. Om advokaten medverkar till en förlikning mellan parterna betalas en särskild **förlikningsavgift** för advokatens tjänster. Taxan för detta arvode är **1,0** i första instans.

I vilket skede av ett tvistemål måste fasta kostnader betalas?

I **allmänna tvistemål**, **underhållsmål** och **äktenskapsmål** ska rättegångsavgifterna betalas omedelbart när **ansökan eller yrkandet lämnas in**. I **familjemål** betalas de när förfarandet har **avslutats**. Om parterna inte kommer överens om något annat ska advokatens arvode i princip betalas när uppdraget är slutfört. Advokaten har emellertid en laglig rätt till förskott.

Fasta kostnader i brottmål

Fasta kostnader för parter i mål i författningsdomstolen

I brottmål tas domstolskostnaderna ut först när **domen har vunnit lag kraft**. Taxan avgörs av det utdömda straffet, och ligger på **120–900 euro**. Om inget arvode har överenskommit med advokaten, vare sig advokaten agerar som försvarsadvokat eller bistår åklagaren, betalas arvode ut för vissa lagstadgade fasta kostnader i varje mål.

I vilket skede i ett brottmål måste fasta kostnader betalas?

Domstolsavgifterna betalas **efter det att domen har vunnit laga kraft**. Om inget annat avtalats ska advokatens arvode i princip betalas när uppdraget är slutfört. Advokaten har emellertid en laglig rätt till förskott.

Fasta kostnader i mål i författningsdomstolen

Fasta kostnader för parter i mål i författningsdomstolen

Med undantag för eventuella avgifter för okynnestalan tas inga domstolskostnader ut för rättegångar i den federala författningsdomstolen (*Bundesverfassungsgericht*) (§ 34 i lagen om den federala författningsdomstolen –*Bundesverfassungsgerichtsgesetzes*). Jurister, särskilt advokater (*Rechtsanwalt* i det här fallet), måste endast anlitas om en huvudförhandling genomförs (§ 22 i lagen om den federala författningsdomstolen).

I vilket skede i ett författningsmål måste kostnaderna betalas?

Om inget annat avtalas ska advokatens arvode i princip betalas när **uppdraget är slutfört**. Advokaten har emellertid en laglig rätt till förskott.

Förhandsinformation som ska lämnas av advokater/juridiska ombud

Parternas rättigheter och skyldigheter

Advokaten/det juridiska ombudet (nedan i detta avsnitt används termen advokaten) är skyldig att ge sin klient **fullständig information** och **rådgivning**, och måste föreslå klienten det säkraste och mest riskfria sättet att nå det avsedda syftet. Advokaten måste även påpeka **eventuella risker** som kan uppstå under ärendets gång, så att klienten kan fatta ett välgrundat beslut. Hur pass detaljerade upplysningar som måste lämnas beror på advokatens uppfattning om hur mycket klienten bör känna till. Advokaten måste **besvara klientens frågor fullständigt och sanningsenligt**. Innan ärendet går till rättegång måste advokaten klargöra utsikterna och riskerna med en rättstvist. Detta omfattar både kostnadsriskerna och utsikterna att vinna målet.

Juristen har **särskilda skyldigheter att lämna upplysningar** i följande fall:

Om advokatens arvode grundas på **tvistvärdet** är han/hon tvungen att uppmärksamma klienten på detta innan han/hon börjar arbeta med ärendet (§ 49b.5 i den federala advokatlagen).

Om ett **avtal** ingås om **advokatens ersättning**, måste han/hon påpeka att om kostnader tilldöms kommer endast de lagstadgade avgifterna att ersättas (§ 3a.1, tredje meningen i lagen om advokatarvoden).

Om advokaten kommer överens med klienten om att klienten ska betala **extra omkostnader**, måste advokaten uppmärksamma klienten på att avtalet inte påverkar eventuella andra kostnader som klienten kan bli skyldig att betala (§ 4a.3, andra meningen i lagen om advokatarvoden).

Innan advokaten ingår ett avtal om att företräda en klient i förhandlingar i första instansen i en **arbetsdomstol**, måste advokaten uppmärksamma klienten på att advokatkostnader inte ersätts (§ 12a.1, andra meningen i lagen om arbetsdomstolar).

Bestämmelser om kostnader

Var hittar jag information om bestämmelser om kostnader Tyskland?

Lagtexterna om kostnader kan köpas i bokhandel och finns även tillgängliga utan kostnad i senaste versionen på Internet.

På vilka språk finns information om kostnadsbestämmelser i Tyskland?

Informationen är på tyska.

Var hittar jag närmare upplysningar om kostnader?

Information om kostnader på nätet

De **senaste versionerna av lagarna** finns tillgängliga på det federala justitieministeriets officiella webbplats. De olika lagarna om kostnader kan laddas ned genom att skriva in den relevanta förkortningen (GKG, FamGKG, GvKostG och RVG).

Var hittar jag information om den genomsnittliga tid som olika förfaranden tar i anspråk?

Den federala statistikbyrån (*Statistisches Bundesamt*) utarbetar en **årlig serie av statistiska publikationer** om förvaltningen av rättsväsendet. **Serie 10, underserie 2.1** innehåller t.ex. uppgifter om **längden på tvistemålsförfaranden i Tyskland**, uppdelat per delstat och *Oberlandesgericht*-distrikt (högre regionala domstolar). Separata uppgifter lämnas för de lokala domstolarna (*Amtsgerichte*) och de regionala domstolarna (*Landgerichte*) å ena sidan och *Oberlandesgerichte* å andra sidan, samt för förfaranden i första och andra instansen. Serierna innehåller inte statistik om hur lång tid förfarandena tar i anspråk för olika typer av rättsfall.

Var hittar jag information om den genomsnittliga sammanlagda kostnaden för ett visst förfarande?

Det finns böcker att köpa med tabeller över den **genomsnittliga sammanlagda kostnaden för civilrättsliga förfaranden**.

Moms

Hur lämnas informationen? Vilka momssatser gäller?

Domstolar och delgivningsmän/exekutionstjänstemän är inte skyldiga att betala moms. **Momssatsen** för jurister/advokater är **19 procent** och är inte inräknad i deras arvoden. Den betalas separat som en utgift.

Rättshjälp

Gällande inkomstgränser i tvistemål

Rättshjälp finns tillgänglig efter ansökan av var och en som, som på grund av sina personliga och ekonomiska förhållanden över huvud taget inte, eller endast delvis eller genom delbetalningar, kan svara för kostnaderna i målet. För att rättshjälp ska beviljas krävs att sökanden har rimliga utsikter att få sin talan bifallen och att talan är befogad. Den berörda parten måste dock använda sina egna medel i rimlig utsträckning. Beroende på målsägandens inkomstnivå kan rättshjälp beviljas som ett **fullständigt bidrag** utan återbetalningsskyldighet eller alternativt med skyldighet att betala tillbaka det genom **avbetalning**. Det federala justitieministeriet tillhandahåller en kompletterande broschyr med titeln "Juridisk rådgivning och rättshjälp" (*Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe*), där du får svar på de vanligaste frågorna, även rörande personliga förhållanden, illustrerat med exempel.

Gällande inkomstgränser för tilltalade i brottmål

Inkomstbegränsningar **gäller inte** för brottsmisstänkta och tilltalade. Rättshjälp styrs av andra kriterier.

Gällande inkomstgränser för brottsoffer i brottmål

Beviljandet av rättshjälp är beroende av **inkomstgränser**. Gränserna är flexibla och fastställs med hänsyn till de beräknade kostnaderna för målet och rättsökandens sociala situation (underhållsskyldigheter, bokostnader osv.). Rättshjälp kan också beviljas som ska återbetalas genom **avbetalningar**.

Övriga villkor för beviljande av rättshjälp till brottsoffer

Offer för vissa särskilt allvarliga brott kan ansöka om att få en juridisk rådgivare kostnadsfritt, oavsett deras ekonomiska situation.

Övriga villkor för beviljande av rättshjälp för tilltalade

Rättshjälp för misstänkta/tilltalade i brottmål (domstolen anvisar en försvarsadvokat) är inte beroende av inkomstgränser utan av rättsliga **villkor**. Dessa rör främst brottets svårhetsgrad, risken för vissa rättsliga konsekvenser (t.ex. risk att förbjudas att utöva ett yrke eller bli dömd till psykiatrisk eller neurologisk vård), om den tilltalade sitter häktad eller har tagits i skyddsförvar, om den tidigare försvarsadvokaten har avskedats, hur komplex den faktiska och rättsliga situationen är, eller om den tilltalade inte kan försvara sig själv.

Kostnadsfria domstolsförfaranden

Enligt **§ 183 i lagen om socialdomstolar** (SGG) medför förhandlingar vid socialdomstolar **inga kostnader för bidragsberättigade personer** (dvs. försäkrade personer, personer som lever på förmåner, inklusive personer som erhåller överlevandepension, funktionshindrade personer och deras arvingar, på villkor att de är delaktiga som målsägande respektive svarande i domstolsförhandlingar). Målsägande och svarande i förhandlingar i socialdomstolar som inte omfattas av någon av dessa kategorier måste betala en **schablonavgift** enligt **§ 184 SGG (150 euro** för förhandlingar i socialdomstolen (*Sozialgerichte*), **225 euro** för

förhandlingar i de regionala socialdomstolarna (*Landessozialgerichte*) och **300 euro** för förhandlingar i den federala socialdomstolen (*Bundessozialgericht*). I **§ 197a i SGG** anges undantag från dessa speciella regler, och då återbetalas ersättningsberättigande kostnader enligt lagen om domstolskostnader även för förhandlingar i socialdomstolarna, om varken målsäganden eller svaranden i ett mål omfattas av någon av de kategorier som anges i **§ 183 i SGG**.

Följande arrangemang gäller för **brottmålsförhandlingar**: om den svarande frikänns eller målet inte går till rättegång eller rättegången mot den svarande har avslutats, betalar staten i princip tillbaka de kostnader (offentliga utgifter) och omkostnader som den svarande har behövt betala.

När betalar den förlorande parten den vinnande partens kostnader?

Den förlorande parten måste betala den vinnande partens kostnader om de var nödvändiga för rättsprocessen, dvs. **advokaters lagstadgade arvoden** och den andra partens **resekostnader**, inklusive eventuell **förlorad inkomst** under de dagar som den vinnande parten har varit i rätten.

Arvoden för sakkunniga

Sakkunniga som kallats av domstolen erhåller arvode enligt en timtaxa som fastställs i lagen om arvode och ersättning i samband med rättsliga förfaranden (*Justizvergütungs- und entschädigungsgesetz*). Arvodet betalas av parterna i förfarandet.

Kostnaderna för en sakkunnig **som anlitas privat** av en part för att förbereda för en rättsprocess **ingår inte i de rättegångskostnader** som ska ersättas enligt domen i målet. Dessa kostnader måste därför **krävas separat**. Om en part har anlitat en sakkunnig för att ge parten rådgivning under en rättsvist beror ersättningen på hur nödvändigt detta var i målet i fråga. Kostnaderna för en sakkunnig som anlitas av domstolen för att avlägga vittnesmål betalas av den förlorande parten. Om målet endast delvis har haft en lyckad utgång måste båda parterna betala sin del av kostnaderna beroende på i vilken utsträckning de har vunnit eller förlorat.

Arvoden för översättare och tolkar

Tolkar och översättare som anlitas av en domstol får ersättning enligt lagen om ersättning och gottgörelse i rättegångar (*Justizvergütungs- und entschädigungsgesetz*) (JVEG). Det är parterna i domstolsförhandlingen som ska betala dessa kostnader. Tolkar får timersättning och översättare betalas per översatt rad.

I **brottmål** betalas kostnaderna för tolkning och översättning för tilltalade eller berörda parter normalt av staten, på villkor att de är nödvändiga för försvaret eller för utövandet av processrättigheter.

Länkar

[Federala justitieministeriet](#)

[Tyska advokatsamfundets medlingsgrupp](#)

[Federala familjemedlingsförbundet](#)

[Federala medlingsförbundet](#)

[Federala förbundet för medling inom närings- och arbetslivet](#)

[CFM](#)

[Ombudsmannen för privata banker](#)

[Ombudsmannen för offentliga banker](#)

[Tyska centralbankens förlikningsorgan](#)

[Ombudsmannen för den tyska samarbetsgruppen för banker](#)

[Ombudsmannen för privata bostadsföreningar](#)

[Ombudsmannen för regionala bostadsföreningar](#)

[Onlineförlikningstjänst för handelstvister som rör Internet](#)

[Rådgivande kommittéer och förlikningsorgan för läkarförbundet](#)

[Förlikningsorganet för rörlighetsfrågor](#)

[Förlikningsorganet för turismfrågor](#)

[Förlikningsorganet för Nordrhein–Westfalens lokala kollektivtrafik](#)

[Ombudsmannen för privata sjukförsäkringar och vårdförsäkringar](#)

[Förlikningsorganet för den federala tyska sammanslutningen för begravningsentreprenörer](#)

[Förlikningsorganet för den federala nätverksbyrån](#)

[Fastighetsombudsmannen i den tyska fastighetsägareföreningen](#)

[Medlingsorgan för handelskammare och yrkessammanslutningar](#)

[Förlikningskommittén för avgifter och arvoden](#)

[Centrala tyska bilhandlarföreningen](#)

[Senaste versionen av lagarna](#)

Senaste uppdatering: 04/11/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.